

Şahyr ýüregi / poema

Category: Kitapcy, Poemalar, Sözler
написано kitapcy | 23 января, 2025
Şahyr ýüregi / poema

ŞAHYR YÜREGI

Şahyryň ýüregi nähili bolýar?
Niçik bolýar şahyrlaryň ýüregi?
Ölçäp bolarmyka onuň göwrümin,
Şahyryň ýüregi ulumy, kiçi?
Duýýarmyka derdini öz döwrüniň,
Nähilikä şahyr ýüregniň içi?
Oýanan wulkan deý lasyrdap durmy
Öz üstüne alyp synagyň kynyn?
Ýa garalyp durmy sönen wulkan deý,
Ejiz bolandan soň gaýnagy synyp?
Ýa-da dynyp
Eden arzuwlarnyň ähligesinden,
Bilmän ýitgilerden indi aýñalyp,
Öz döreden dünýäsinde çolasyp,
Gezip ýörmi aýlanyp?..
Sowallara jogap bermek aňsat däl,
Kyn,
Ýöne mümkün,
Çünkü
Näçe gizlin ýatsa-da ol gursakda,
Gynanan mahaly,
Begenen wagty ~
Dürli pursatda
Mälim edýär öz hakyky keşbini,
Çekýärmi öz derdin,
Iliň keşgini.
Bildirýär oň üçin gymmat zat näme,
Alkyşmy,
Altynmy?

Özüni söýyärmى,
Söýyärmى halkyn?
Doňmy ýa näzikmi ýüregiň eti,
Döwrüň talabyna laýyk gelýärmى
Arzuwy ~ neti?
Synlap durmuşy,
Diňläp şahyr ýüreginiň urşuny,
Düşünip bor niçik şahyr ýüregi?
Näme üçin uly şahyr ýüregi,
Näme üçin kiçi şahyr ýüregi...

Şahyrlar ýasaýar ýeriň üstünde,
Ýöne elmydam
Mydar edýär ýeriň üstünden gaýyp.
Şoñ üçin ene ýer,
Zemindäki bolýan zatlaryň bary
Görünýär gözüne,
Duýulýar göwnüne
Bolup bolmalsyndan juda ajaýyp.
Şol güzel görnüşe sek ýetjek bolsa,
Mydama taýyn
Ýardam etmäge,
Ýetmäge şol demde
Belanyň öňüne ganat germäge,
Bermäge ýürekde ezilen emden.
Ynjalar ol
Şumlugyň ömrüni sähelçe kemse,
Apat ejizlänsoň,
Berensoň ýeňse,
Ýaňky derdiň bir zäherli gyýçagy
Galar ýürekde,
Ýöne öz derdini gizlemeklige
Şahyrlar ökde,
Gyýçagyň derdi
Bolsa-da çökder.
Bolsalar diri
Şahyryň her biri

Hut şeýle ýürege ömürlik bendi.
Olar bir-biregiň
Baky perzendi,
Iň soňky, ahyrky serhede çenli.
Ýaraýmasyn diýip ýukajyk bendi,
Şahyr ony
Kalbynyň töründe mäkäm bussa-da,
Bildirýär özumiň barlygny ýurek
Jäheksiz şatlykda
Ýa-da gussada...
Şatlanan mahaly şahyryň keşbi
Meñzeýändir bu lälezar zemine.
Paýlayár,
Paýlayár şatlygny ol uly ile.
Şahyryň şatlygnyň her bir bölegi
Tohum ýaly ýaýrap,
Urangoň sine
Müñläp-müñläp ýurekleriň töründe,
Döredýär şatlyk,
Döredýär gülki,
Çünki
Şahyr ýüreginden düşen şol uçgun
Oýarýar irkilen
Birgiden,
Birmahal diňen
Arzuw-hyýallary öz howry bilen
Oýarýar täzeden.
Ot ýakýar ýurekde,
Dogurýar isleg,
Döreýär YNAM!
Ýöne şahyr
Uly gussasyny ile ýaýmaýar,
Dörän derdi
Kalbynyň töründe mäkäm baglaýar,
Hiç kim aňmaýar,
Şahyr halky
Aglanynda mydam sessiz aglaýar...

Şahyryň ýüregi bolýandyr näzik,
Ýeri, onsoň ony gorajak nädip?
Gorajak nädip
Gödeklikden,
Gedemlikden,
Zorlukdan.

Il derdinden dörän ýoňsuz horlukdan,
Mähir meýdanyny alan şorlukdan,
Şumlukdan,
Mertebäňi ýere çalýan ümlükden,
Beýnide,
Ýürekde
Dörän tümlükden.

Nämälim zatlardan,
Mälim zatlardan,
Aglamaly pursat kalby şatlardan,
Ýersiz ýere çisirilen atlardan,
Biderek zat üçin garpyşmalardan,
Ör turmalardan,
El çarpylmalardan,
Gohdan,
Şowhundan,
Saçagña el sokup,
Gelniňe bakýan
Dostlaň "gowsundan",
Eşidilmän galýan ahy-datlardan,
Duzak gurmalaridan,
Göreçlerde galýan tüm türmelerden,
Gaýtmyşym edýänden
Bir ädim ädip...
Onsoň ony, ýeri, gorajak nädip?
Ol juda näzik!

Şahyryň ýüregi göçgünli bolýar,
Ondan çykan söz
Geçginli bolýar,
Onuň owazynda ömür solmaýan,

Başga zatda bolmaýan,
Şatlyk bar.
Erkinlik bar,
Ruh bar ~
Ähli teşne ýürek oña hyrydar.
Sebäp o sözlerde hut şol ýürekleň
Gatynda berç alan,
Asla bilinmejek synlap keseden,
Aýdyp bilmän kösenen
0ý-hyýaly bar.
Şahyr ýüregi
Ýakynlygy bilen başga ýürege
Täsin.
Şahyryň şatlygnyň çägi bolanok,
Öz sözi ~ öz sesi
Başga bir ýürege edende täsir.
Sözleriň käsi
Nyşana degmedik ok ýaly çawýar,
Ýöne gülle ýaly ýitip gidenok
Gaýdyp hut şahyryň özüne degýär ~
Ýüregi awýar.
Ähli döwür,
Ähli ýerde
Şahyrlar elmydam bolýar pukara,
Ýöne şahyr,
Geçginlidir öydüp aýdan sözünü
Bazarda satmagy edäýse karar,
Sözler solar,
Şahyr öler.
Bilmese-de muny ilki öñňeler,
Düzülmedik dutar ýaly ýaňlanar
Ýüregiň sesi,
Düşünmek kyn bolar bu sese ilki,
Agymy,
Gülki...
Çünki ak bazarda satylan sözler,
Satylan namys

Atylan ykbal,
Şahyryň ýüregi çat açar hökman.
Şahyryň ýüregi özünden uly,
Şahyr elmydama ýüregniň guly.

Tapylar dünýäde ýürekden diýjek:
– Bulaň bary, bułaň bary biderek!
Azap çekmän bu başgünlik dünýäde
Ýasamak gerek,
Durmuşyň lezzetin,
Hözirin görüp
Şatlygyň derdinden ýadamat gerek.
Başga-da duşarsyň
Bu durmuşda şu tetelliň taýyna,
Zamanany gowulyga özgertmek
Düşmändir,
Düşmezem
Ýerden ýörän ähli kişiň paýyna,
Ýöne şahyr ýürek ynjalyp bilmez
Barka bu zeminde aldawdyr-hile,
Barka perwaýsyzlyk,
Öýkedir-kine.
Şahyryň ýüregi dynç alyp bilmez,
Ynsanlar ynsanyň
Bagtynyň öñuni baglaýan bolsa,
Uruş bolsa,
Ahmyr bolsa,
Öç bolsa,
Ýeriň bir künjünde çaga aç bolsa,
Ejizlikden ýaňa aglaýan bolsa,
Dünýäniň ykbaly ynanylanlar
Bu bolýan zatlary aňmaýan bolsa...
Şahyryň borjy
Ýag alan beýniniň gara tümlügne
Bakman kimligne
Saçmaly ýagty,
Oýarmaly şeýdip müñlerçe bagty.

Saçmaly ýalkym,
Şahyryň kiçijik ýüregniň sesi,
Sesidir halkyň!

Şahyr halkyň aladasy,
Derdi bilen ýaşaýar.
Ilki bilen öz gamyny etmeýär.
Onuň sesi
Halkyň gan damarnyň gepleýän pulsy.
Öz arzuwna ganat bereni üçin
Kiçisi-ulşy
Minnetdarlyk sözün aýdýar hemmesi.
Hakyky şahyry alkyş ekleýär,
Halky bolan şahyr
Hor bolmaz hiç haçan ýeriň yüzünde.
Onuň bilin aladalar epleýär,
Çydaýar ol
Kyn synaga döz geler,
Alnan alkyş synan göwni sepleýär.
Yza çekilse-de şundan özgeler
Özün pida eder,
Täze ýol açar,
Nämälimlik diýen howpuň göwsüne
Özünü atar,
Öz bähbidin gorap akym ugruna
Akmaç ol hiç haçan
Tersine akar.
Yöräp geçilmédik ýodalar bilen
Ýygnar menzilleriň demir tikenin,
Horlansa-da,
Zorlansa-da
Asla ejizlemez demi tükenip,
Horlanmaz hiç şahyr mätäçlik çekip,
Horlanar il-günüň derdini çekip,
Halky öz yzyndan ýeten mahaly
Galar dikeli.

Ýürekäki ýara bolsa-da elhenç,

Il-günüň alkyşy melhemdir melhem.
Şahyra hiç haçan gerek däl altyn,
Bozmaz hiç haçan
Öz halkyna hyzmat etmäge antyn.
Halky bolan şahyr zada zar bolmaz,
Ýöne öz şahyry bolmadyk halkam
Asla zor bolmaz.

Hor bolsa şahyry eger bir halkyň
Onda beýle iliň ruhy göydük.
Bir depen ýerini depip durandyr,
Ol ýagty geljege barýandyr öýdüp.
Şahyr öz halkyny göterýär göge,
Halkym has beýik!
Şondan belent zat ýok jümle-jahanda
Şahyryň döreden buýsanjy deýin.
Göwniçökgün ili
Heläk eder hökman bir eýmenç kesel,
Milli guwanjyň,
Buýsanjyň,
Geljege arzuwyň,
Uly ynamyň
Şinelän mahaly köküni keser.
Ýeser bu dertden
Asla pikir etme başga ýol bilen
Dynaryn öýdüp.
Öçen ruhy,
Sönen ýüregi
Şahyryň öz ilim söýen ýüregi
Seljerip biler,
Bejerip biler...
Düşünýärin,
Bilýärin
Şahyr bolup uly gepleýänime.
Ýöne düşüniń
Muny meň bilgeslin etmeýänime.
Belki-de bu şahyrlaryň kadasy,

Sözlän halatyň
Ýaýylýar ganatyň
Döreýär ýürekde üýtgeşik galkym,
Köreýär göreçde üýtgeşik ýalkym,
Sebäp seni öz egninde göterýär
Gudratly halkyň!
Ýürek urgusyny artdyrýa barha,
Ata Watynna has bendi bolup,
Nädip uly geplemejek,
Şeýle uly halkyň,
Perzendi bolup!
Gurban bolsun janyň,
Jigerim saňa
Gözüme, göwnüme gaplanan diýar,
Meniň üçin gymmat
Gaýtalanmajak
Üstüñdäki bölek bulduň parçasy,
Çölümiň çägesi,
Dagyň arçasy,
Ýitip giden tilkileriň süreni,
Ýalñyz galan bürgüt,
Şadyýan şäherler,
Obaň küreni...
Bulaň bary medet berýär,
Saklaýar,
Kükrege sygmaýan şahyr ýüregi.
Näçe çylşyrymly bolsa-da ýürek
Şahyryň ýüregi sadadır sada,
Iň soňky urga çen
Halka hyzmat etmek kadadır kada.

Orazguly ANNAÝEW,
Türkmenistanyň halk ýazyjysy.

Poemalar